nis ꝓpter hoc nimiũ fuiſſet commota. ⁊ ducem inſtiga-
ret vt iuuenẽ capitali ſnĩa puniret. Phiſitarcus victus
benignitate ſic rñdit. Si nos eos q̃ nos amant interfi-
cere mus. quid his faceremus q̃s odim⁹. Hec vox prin
cipis ꝓceſſit ex radice benignitatis. Refert etiã ꝙ qui-
dã Areſippus noĩe q̃ ꝯ hunc ducẽ intantũ exarſit ĩ ira
vt ipm̃ voce ⁊ verboꝝ ꝓcacitate inepte obrueret. ⁊ tan
dem in faciem eius ſpueret. Sed princeps ſic animum
vocẽ ⁊ geſtũ ab ira cohibuit vt putaret ſe nõ ſuſcepiſſe
vel audiuiſſe minas. ſed laudes honoris ⁊ quare hoc. q̄ꝛ
benignitas ſua ꝯuertit irã ne caperet vltionẽ. Ideo hor-
taẗ nos etiã apl's in hac epl'a. Induite vos ſicut electi
dei viſcera miſericordie benignitatem. in quo q̃dẽ pnci
paliter monet ad grãrũactõnẽ. Iſte ideo lapis achates
benignitatis recte ponitᷣ poſt iridem mĩe in veſte cha-
ritatis. q̄ꝛ mĩa ꝑtinet ad beneficiũ. benignitas vͦo ad be
neficiatũ. q̄ꝛ qui recipit beneficiũ teneẗ ad grãrũactõnẽ
⁊ hoc ꝓpter aliquas cãs. Primo ꝓpter ammonitionem
H ſanctoꝝ. vñ Bern. Diſce in referẽdo grãꝫ non eẽ tard⁹
aut ſegnis. diſce ad ſingula dona dei debita grãrũactio
ne vti. Cui alludit illud apl'i ad Eph. v. In oĩbus gra-
tias agite. Secũdo ꝓpter ammonitionẽ creaturaruꝫ q̃
inceſſanter nos incitant ad grãrumactionẽ. beneficiũ
enĩ alicui daẗ vt danti grãs agat. Ergo cuꝫ oĩa q̃ vide-
mus homini data ſint. Gen̄. j. Faciam⁹ hoĩem ad ima-
ginem ⁊ ſilitudinẽ nr̃am. vt pſit volatilibꝫ celi. piſcibus
maris ⁊ beſtijs terre. ⁊ vniuerſe creature. igiẗ hec oĩa
ad gratiarũactiones nos incitant. Scđo ꝓpter tempus
in quo ſumus. ſ. in tp̄e gratie. cui nulla oꝑatio magꝭ cõ
grue videẗ ſicut actio grãrũ. Ideo dicit ſanct⁹ Aug. ad
ſcm̃ aureliũ. Quid melius aĩo geram⁹. ⁊ ore calamo ex-
primamus ꝙ͂ deo grãs agere. hoc nec dici breuius nec
audiri leuius nec intelligi grandius nec agi fructuoſi⁹
põt. Tercius lapis q̃ dꝫ ornare regiã veſtẽ charitatis ẽ
magnes qui ſignificat magnã hũilitatẽ. de qua diẗ apo
ſtolus. Induite vos ⁊c. humilitatẽ et recte hũilitas aſ-
ſilaẗ magneti. Prĩo ꝓpter attractõnẽ. Sicꝰ enĩ magnes
ſm̃ Iſido. ferrũ attrahit. q̄ꝛ ſm̃ Aug⁹. tanta eſt ei⁹ vis
vt ſi quis eundẽ magnetẽ ſub aureo vel eneo vaſe tenu
erit. ferrũq; deſuꝑ poſuerit. lapis ferrũ deſuꝑ mouebit.
Sic etiã humilitas mentes ferreas interdũ mouet. ⁊ at
trahit eas ad penitentiã. ⁊ maxime hũilitas ⁊ benigni-
tas dei. Cũ. n. videt hõ durus ⁊ obſtinat⁹ ad inſtar fer
ri quanta xp̄s ꝑtulit humiliter. ⁊ labores ſuſtinuit qui
nullũ pctm̃ fecit. j. Pet. ij. incipit ſe ꝓ peccatis ſuis qui
multa ꝯmiſit affligere ⁊ penitere. nec vult vlteri⁹ deſpe
rare. ſicut dicit Criſ. ſuꝑ Mat. Tribularer ſiquidem ⁊
ꝓrſus deſperarẽ. ſi nõ xp̄i paſſionibꝫ animarer. q. d. q̄a
rex xp̄s multa paſſus eſt ꝓ pctĩs alienis tũc deſperare
nolo: ſed etiã exẽplo illi⁹ pati volo ꝓprijs meis ꝓ pecca-
tis. Scđo humilitas cõpaẗ magneti ꝓpter recõciliatio-
nem. ſicut enĩ magnes ſm̃ diaſco. hꝫ virtutẽ recõciliati
uã recõciliat. n. maritos vxoribꝫ. ſic etiã humilitas recõ
ciliat xp̄m cũ aĩa. ſicut ꝓbat Rich. de ſanc. vic. Humi
litas deũ recõciliat homĩes in p̄nti vita erigit ⁊ exaltat.
Qꝛ aũt hũilitas recõciliat deo aĩaꝫ pꝫ s̃. dñica. j. in ad-
uentu ſermo. j. de Achab. A. E. Tercio ꝓpter gratifica
tionẽ ſicut. n. hec gemma gratũ facit augẽs grãm ⁊ pul
critudinẽ in ſmone. ſic humilitas gratificat ſmonẽ p̄-
dicantis ⁊ auget grãꝫ ſermõis q̄ꝛ ſuꝑbis de⁹ reſiſtit hu-
milibꝫ aũt dat grãm Iaco. iiij. Quarto ꝓpter curationẽ
q̄ꝛ ſicut magnes habẽs virtutẽ curatiuaꝫ curat ydropi
ſim ſplenẽ allopiciã. ſic humilitas curat ſuꝑbiã q̃ aſſimi
laẗ ydropiſi. Et ſiliter diſſolutã ⁊ ineptã leticiaꝫ que de
notaẗ in ſplene q̄ꝛ dicũt naturales ꝙ ſplene ridem⁹. ſicꝰ
felle iraſcimur. Et ſilr̃ curat fluxũ ſpũaliũ v̓tutũ ex mẽ
te qđ ſignificaẗ allopicia q̃ cadere facit ſiue ex capite flu
ere crines. q̄ꝛ humilitas v̓tutes ꝯſeruat immediate iuẗ
illud Aug. Humilitas ẽ caput oĩm virtutũ obtinetq;
ꝑmatũ ceteraꝝ tanq̃ ipaꝝ ꝯſeruatrix. iđ dicit Gregor.
Qui ceteras virtutes ſine hũilitate ꝯgregat quaſi pul-
uerẽ in ventũ portat. Quartus q̃ decorat regiã veſtem I.
charitatis eſt lapis hyacinct⁹ ⁊ ſignificat modeſtiã. q̄ꝛ ſi
cut hyacinctus mediũ tenet. q̄ꝛ nõ eſt nimis clarus nec
nimis obſcurus. ſꝫ ex vtroq; tꝑamẽto mediocriter eſt re
fulgens. vt dicit Iſiđ. ſic modeſtia tenet ſꝑ mediũ. Nã
cauet indecentiã in verbo riſu motu corꝑis vt hõ non
ſit nimis tardus nec nimis celer. iđ dicit Sen̄. in lib. de
q̃t. virtu. cardi. A verbis turpibꝫ abſtineto q̄ꝛ lĩnia eoꝝ
impudentiã nutrit. Sermões vtiles magis ꝙ͂ facetos
⁊ affabiles ama nuſcẽs interdũ ſerijs iocos ſed tꝑatos
Nã repr̄henſibilis eſt riſus ſi immoderatus: ſi puerilis
ſi muliebriter factus. et ſeq̄ẗ riſus ſine cachinno. vox ſi-
ne clamore: inceſſus ſine tumultu. q̃es tibi non deſidia
erit. Idem in eodẽ diẗ de motu corꝑis. Si ꝯtinẽs es et
aĩ tui ⁊ corꝑis motus obſua ne indecori ſint de inſoler
tia in motu corꝑis vel in ſitu mẽbroꝝ tangit Eſa. c. iij.
Pro eo inq̄t ꝙ eleuate ſunt filie ſyon ⁊ ambulauerũt col
lo extenſo ⁊ nutibꝫ oculoꝝ ibant ⁊ plaudebãt ⁊ ambu-
labant pedibꝫ ſuis cõpoſito gradu incedebãt decalua-
bit dñs verticẽ filiarũ ſyon. Itẽ in habitu modeſtia ſer
uanda eſt hec rõ vel mod⁹ vt vitẽẗ agreſtis ⁊ inhuma-
na negligentia. ⁊ habeaẗ mũdicia nõ tñ min⁹ exq̃ſita ſicꝰ
vult Iero. Ornatus ⁊ ſordes pari mõ fugiẽda ſunt. q̄a
alterũ delicias alteꝝ gloriã redolet. Itẽ diẗ apl's. j. Thi.
ij. Volo mulieres ornare in habitu ornato cũ verecun
dia ⁊ ſobrietate ſe ornãtes. Et ſicut hyacinct⁹ ille lapis
p̄cioſus maxime aeri ſe ꝯformat. Eſt. n. nubiloſus ĩ nu
bilo ⁊ ſeren⁹ in ſereno: vt dicit dyaſco. Sic etiam mode
ſt⁹ hõ dꝫ ſe ꝯformare hoĩbꝫ cũ q̃bꝫ viuit vt cũ iubiloſis
iubiloſus. cũ triſtibꝫ ſit triſtis. ⁊ cũ ſerenis. i. letis ſit let⁹
iuxͭ illud ad Ro. xij. Gaudete cũ gaudẽtibꝫ ⁊ flete cum
flentibꝫ. Et ſilr̃ in veſtimẽtis ſe alijs ꝯformet ⁊c. iđ bea
tus Augu. ad hiero. ⁊ poniẗ. xij. di. c. illa aũt. Nõ enim
neq; ꝯ fideꝫ aut bonos mores eẽ ꝯuincitur indĩriter eſt
habendũ ⁊ ꝓ eoꝝ inter quos viuit ſocietate ſeruanduꝫ
⁊c. Quintus lapis ⁊ vltimus qui ornat regiã veſtẽ cha K.
ritatis eſt dictus criſopaſſus. ⁊ moraliter ſignificat pati
entiã quã etiã hic ꝯnumerat hic apl's. recte enĩ ſicꝰ criſo
paſmum lux celat et obſcuritas manifeſtat. q̄ꝛ in nocte
eſt igneus de die vͦo aureus: vt dicit Iſidorus. Et ideꝫ
dicit in die euaneſcit ⁊ ſplendorem amittens velut au-
rũ expaueſcit. Sic patiẽtia in luce cordis ꝓſperitatꝭ ab
ſcondiẗ. q̄ꝛ diẗ Gre. ꝙ ꝓuidus ẽ miles q̃ ſi vicerit in pa
ce gloriaẗ nec etiã impatiẽtiã tp̄e aduerſitatis oñdit. iđ
patiẽtia in tenebris aduerſitatis lucet in veſte charitatꝭ
Quia q̃lis vnuſq̃ſq; in ſe lateat illata ꝯtumelia ꝓbat: vt
diẗ Gre. Idẽ dicit vngenta redolere latius neſciunt ni
ſi cõmota ideo ſancti viri quid de virtutibꝫ habent ſeu
quantũ redolent in tribulationibꝫ innoteſcit vt ſicꝰ gra
nũ ſinapis niſi ꝯteraẗ nequaq̃ vis virtutis ei⁹ agnoſci
tur. ſic vnuſq̃ſq; vir cum nõ pulſaẗ leuis aſpicit. Si vͦo
tritura illũ ꝑſecutõnis opp̄mat qualis ſit oſtentat. idẽ
ſicut Criſopaſſus in nocte fit igneus et in die pallidus
Sic patientia ſi vera eſt in nocte aduerſitatis fit ignea
in amore. Sed in die ꝓſperitatis efficiẗ pallida. i. timi-
da. q̄ꝛ veri ꝑfecti in aduerſitate ꝑ patiẽtiã ſeruãt. Si in
die aduerſitatis timent. ſicut dauid qui ait in Ps̃. Ab
altitudine dei. i. ꝓſperitatis timebo. ⁊ quare timẽda eſt
proſpitas dixi s̃. dñica. j. in aduentu domini.

Dñica ſexta p⁹ ephie. ſmo in euangeliũ.

Simile eſt regnũ celorũ
hoĩ q̃ ſemĩat ſemẽ bonũ in agro ſuo cũ auteꝫ
dormirẽt hoĩes venit inimicus ei⁹ ⁊ ſuꝑſemi- L.
nauit zizaniã ĩ medio tritici ⁊ abijt Mat. xiij. diẗ Iſiđ.
li. xij. ꝙ nã leonis eſt circa hoĩes marie pietatꝭ mirifica
⁊ miſericors ⁊ coꝝ nña ꝓpiciandi patet aſſiduis exẽplis

Nam pſtratis ante ſe parcunt captiuos quos habent
ocius repatriare pmittunt. ꝛ hominē niſi in magna fa
me nec comedūt nec interimūt. Spūaliter p leonē in
tellige xp̄m q̄ eſt leo de tribu Juda Apoc. v. Eſt em̄ na
tura eiꝰ magna ꝛ miſericors erga homies pctōres: ſic te
ſtaṫ Dauid Pſ. lxxxv. Quoniā miſcōia tua magna eſt
ſup me. Et btūs Aug. in ſermōe. Deus inq̄t oīa poteſt
preter hoc qđ non poteſt hoī nō miſereri pctōꝝ q̄ ad ſe
conuertiṫ. ideo figuratus eſt p dauid. j. Reg. xxvj. vbi
legiṫ. Cū congregaſſet Saul exercitū ꝯ dauid vt illum
caperet ꝛ occideret in deſerto: dauid aūt clam in noctis
ſilentio tentoriū inimici ſui ingreſſus cū Abiſay ſuo ꝓ
pinquo ꝛ dormiente Saul dixit abyſai. Perforem cum
vno ictu ꝛ nō viuet. dauid rn̄dit. Nequaq̄ morieṫ niſi
oſtenderit deus aliter aut in prelio intereat. chriſtꝰ em̄
dn̄i eſt. ȝ accipe haſtam et ciphuȝ eius. Cuncꝫ cū haſta
ꝛ cipho receſſiſſet dauid clamauit ad abner capitaneuȝ
ſuū. quare nō cuſtodiſti dn̄m tuum regem. Ingreſſus
eſt vnus de turba vt occideret eū nō eſt bona res. ꝛ ait
viuit dn̄s q̄m filij mortis eſtis vos qui nō cuſtodiſtiſ re
gem veſtrū. Audiēs ſaul vocē dauid ait peccaui. nequa
q̄ tibi malefaciā eo q̄ aīa mea p̄cioſa erat in oculis tuis
apparet enim q̄ ſtulte egerim. Moraliter. Saul q̄ int̄
pretaṫ abutens ꝛ ſignificat peccatorē q̄ abutiṫ p̄cioſo tē
pore ſibi a deo ꝓ pn̄ia ꝯceſſo iuxta illud Job. xxiiij. De
dit eis locuȝ pn̄ie. ꝛ illi abutunṫ eo in ſupbia. ille igitur
pctōꝛ ꝯgregat exercitū ꝯ xp̄m dauid cū pctīn ſup pecca
tīs multiplicat. ꝓpterea xp̄s intrat ad ip̄m cū abyſai qui
interpretaṫ rugitus eius ꝛ ſignificat iuſticiā xp̄i. que ru
giens ſup pctōrem parata ē cū vno ictu mortis pforare
q: aīa que peccauerit ipſa morieṫ Ezech. xviij. ꝛ. xxiiij.
q. iij. c. ſi habes. Sed xp̄s ex ſua miſericordia ꝓhibet iu
ſticiā dicens. ne interficias eū. et nō moriaṫ: chriſtus em̄
dn̄i eſt. ſ. redemptꝰ meo p̄cioſo ſanguine: nolo em̄ mor
tē pctōris ȝ vt ꝯuertaṫ ꝛ viuat Ezech. xviij. Attn̄ dicit
iuſticie. Accipe ſibi haſtam p quā ſignificaṫ ſanitas cor
poris ꝛ ciphum p quē intelligiṫ mūdi facultas. q: mul
totiens xp̄s ex ſua iuſticia ne peccatoꝛ pereat aufert ſibi
ſanitatem ꝛ tp̄alem facultatem vt quaſi pctā dimittat.
Quo facto vocat eum xp̄s interius ad ſuā ꝯſcientiaȝ et
pctōꝛ ad ſe ꝯuerſus cognoſcit q̄ p̄cioſa ſit aīa eius in cō
ſpectu xp̄i ꝛ amplius nō peccat in euȝ dicens. Apparet
enim q̄ ſtulte egerim ꝯtra te deū meū pctīs offendēdo
Et ꝓpter illam miſcōiam quā monſtrat deus quotidie
erga peccatorē in pn̄ti euangelio homo dicit cū euange
liſta. Simile eſt regnū celoꝝ hoī. In quo quidē princi
paliter duo oſtendit. Primo bonaȝ creaturarū ꝓductio
nem. ibi. Simile eſt regnū ꝛc. dyabolicā ipſaꝝ corrupti
onem. ibi. cū dormierit. Pro quo ſciendū quotidiana
M docet expientia q̄ q̄n agricola bonū triticū iacit in agꝝ
ſuū attn̄ ꝓcedente tp̄e partim in zizaniā aut lolium ꝯuer
tiṫ. et hoc vt cōiter fit in agris humidis aut aquoſis. ideo
prudens agricola videat illud ne triticum in agro hu
mido ȝ pingui ꝛ ſoluto ſeminet. q: dicit Pe. de creſcen.
li. iij. de rurali cōmodo. q̄ triticū terrā artā. i. argilloſaȝ
diligit ꝛ ſolutā mediocriter. nimis aūt ſolutam ꝛ zabu
lum refugit imbroſis locis humidis ꝛ aquoſis degene
rat. vt in loliū conuertiṫ ꝛ mutaṫ. Spūaliter p agricolā
intellige ad preſens patrē celeſtē. De q̄ dic̄ xp̄c Job. xv.
Ego ſum vitis vera et pater meus agricola eſt. hic cele
ſtis agricola habet triplicē agrum. Primus eſt ager ce
leſtis. de q̄ intelligiṫ illud Math. xiij. Simile eſt regnū
celoꝝ theſauro abſcondito in agro quē qui inuenit hō
abſcondit et p̄ gaudio illius vadit ꝛ vendit oīa que ha
bet et emit agrum illum. Vbi ſpūaliter ager eſt diuini
tas in hoc quidē agro qui eſt pinguis ſeminauit celeſtiſ
agricola bonū ſemen ꝛ nobile triticū. ſ. naturā angelicā
que ad ſimilitudinē tritici fuit alba. p puritatem et ru
bea p charitateȝ. Q: aūt angelica natura a deo in agro
celeſtis agri ſeminata fuit in principio bona ꝛ pura ꝓ

bat Mgr̄ li. ij. di. iij. c. v. Nō enim potuit creatoꝛ opti
mus auctoꝛ mali eſſe. et ideo totū bonum erat qđ ex illo
ip̄is. ſ. angelis erat ꝛ totū bonū erat. vn̄ ex ip̄o totū erat
hoc modo inquit Mgr̄ ꝓbaṫ q̄ boni erant om̄s ange
li quando primū facti ſunt. ſ. ea bonitate quā natura in
cipiens acceperat. Cui ꝯſonat illud platonis ī thimeo.
optimi inquit eſt optima ꝓducere. Idē ꝓbat btūs au
guſt. ſup Gen̄. li. xj. Omnia fecit deus valde bona na
turam igiṫ angelicā bonā fecit. idem ꝓbat hic euangeli
um quo ad ſenſuȝ myſticū cū dicit. Simile eſt regnū ce
loꝝ homini. ſ. patri celeſti qui dicaṫ homo ꝓpter ſuā mā
ſuetudinē et pietatē qui ſeminauit ſemen ſuū. ſ. angeli
cam naturaȝ in agro ſuo. Quando aūt deus pater hoc
angelicum ſemen ſeminauit in agro celi dico vt mox ce
lū empyreū creauit angelis ip̄m repleuit. vt dixi ſ̄. dn̄i
ca ſecunda poſt ephie ſermone. ij. N. O. Q: angeli fue
rubri ad iſtar tritici p charitatē creati ꝓbat magiſter li.
ij. di. iij. c. vltimo dicens. Solet queri vtrū aliquam dei
vel ſui habuerint dilectionē. ad qđ dici pōt q̄ naturalē
habeant dilectionē vt memoriaȝ ꝛ intellectū ꝛ ingeniū
qua deuȝ et ſe aliquatenus diligebant p quā tn̄ nō me
rebanṫ. hec mgr̄ dicens: q̄uis angeli fuerunt creati bo
ni ꝛ albi p puritatē ꝛ rubei p charitatē tn̄ quidaȝ erant
negligentes circa ꝓpriam beatitudinē ꝛ ſalutē qđ innui
tur p hoc qđ ſequiṫ. Cū aūt dormirent hoīes. dormire
nihil aliud eſt niſi ſalutē negligere. Dicit. n. mgr̄ vbi ſu
pra. c. v. Tales erant q̄ ſtare poterāt. i. nō cadere p bo
na creationis ꝛ cadere p liberū arbitriū. Ecce poterant
ſtare et boni pmanere. ȝ hoc neglexerūt: ideo bene dici
tur q̄ dormierūt. vel dic q̄ dormitio eſt dei pmiſſio. q̄
em̄ quidā ꝺ angelis pierūt pmiſſio dei fuit. q: dedit eis
liberū arbitriū q̄ poterāt flecti ad bonū vel ad malū. cū
em̄ ſic dormirent nec ſe ad bonū flecterēt ſupuenit ini
micus eius ꝛ ſupſeminauit zizaniā. Per inimicū ange
lice nature intellige luciferꝝ. p ſupbiā malū factuȝ. q: dic̄
Iſi. li. de ſum. bo. et poniṫ. c. xv. Poſtq̄ creatꝰ eſt p emi
nentiā nature ꝓfunditatē ſcīe ppēdēs in ſuū creatoreȝ
ſupbiuit intātū q̄ etiā ſe eq̄re ei p̄ſumpſit di. Eſa. xiiij.
In celū aſcēdā: ſup aſtra celi exaltabo ſoliū meū ꝛ ero ſi
milꝭ altiſſimo. Vbi p celū intelligit dei eq̄litatē: ꝛ p aſtra
celi ceteros anglos. q. d. Vltra oēs angelos aſcēdaȝ ad
potētie dei eq̄litatē. Sȝ quereret aliq̄s q̄ fuit cā ꝛ origo
p̄mi peccati ꝛ mali cum deus creauerit oīa valde bona.
Rn̄dit mgr̄ li. ij. di. xxiiij. Cā ꝛ origo p̄mi pcti res bona N
extitit. q: an̄ pctīn primū nō erat aliqđ maluȝ vn̄ oriret̄
Et ſubdit. Cū em̄ originē ꝛ cām habuerit. ȝ malū ante
nō erat. igiṫ ex bono ortū eſt. p̄us. n. in angelo ortuȝ eſt
pctīn. ꝛ poſtea in hoīe. Et q̄d erat anglus niſi bona nā
dei. Nō ex deo ortū ē malū qđ fuit in angelo: nec ex ali
quo alio q̄ ex angelo. ex bono igiṫ ortū fuit. Cōcludit ḡ
mgr̄ in his v̄bis ꝛ ex ſn̄ia etiā bti Aug. q̄ ibidē adducit
p̄mā cāȝ ꝛ originē pcti fuiſſe bonā naturā angelicā. Si
ḡ q̄riṫ: quō angelus peccare potuit: cū bonꝰ creatꝰ fuit:
Rn̄de q̄ liberū hūit arbitriū qđ flecti potuit ad vtrū
q̄ꝫ. ſ. ad bonū vel ad malū. Sic nūc oīs illa creatura q̄ in
libero arbitrio eſt ꝯſtituta: ꝛ in bono ꝯfirmata atq̄ꝫ ſta
bilita ad malū flecti nō pōt. vt determiat mgr̄ li. ij. diſ.
vij. c. ij. Iſte igiṫ inimicus lucifer cū angelis ſibi adherē
tib9 ſupſemiauit zizaniā. i. ſupbiā. Quia qui cōicauerit
ſuperbo induit ſuperbiam: vt inquit Sapiēs. ſicq̄ꝫ cuȝ
eo pierūt cū de celo in aerē tenebroſum ceciderūt. vt de
clarat magiſter li. ij. di. vj. c. ij. Jō dr̄ h̄ q̄ inimicꝰ eiꝰ. ſcȝ
angelice nature ſemiauit in medio tritici. i. in medio bo
noꝝ angeloꝝ qui ſibi ꝯſenſerūt. ꝛ abijt ſic cū eis in locū
tormentoꝝ. Et ſicut zizania interdum creſcit in tritico
cum triticum ſuperexcedit. ſic q̄uis ſupbie vicium creuit
inter angelos. tamen maioꝛ ps ipſoꝝ bona pmanſit. cū
ſola tercia ps ceciderit. Juxta illud Apoc. xij. Draco de
celo cadens ſecum traxit terciam partem ſtellarū. i. ma
gnam ptem angeloꝝ. quia lucifer ille alijs maioꝛ nō ſo-

lum cecidit ſed enim eo alij multi qui ei in malicia ꝯſen-
ſerunt. Sed diceres. quando hoc ſemen ſ. malū zizanie
ſupſeminauit inimicus dyabolus. Unde ꝙ cito poſt-
ꝗ̄ factus eſt hoc fecit ſm̄ intentionē Aug. qui dicit ſup
Geñ. li. ij. Factus ergo primus ſtatim a veritate ſe auer
tit ꝓpria ꝑtāte delectatus. beateꝗ̄ vite dulcedinem nō
guſtauit. quā acceptā nō faſtidiuit. Glo. dicit. et nō ac-
cepit nec faſtidiuit. vt negatio cadat ſup ly acceptā. q̄a
nec accepit nec faſtidiuit. ſed volendo accipere amiſit. ꝛ
infra. Continuo aūt vt factus eſt cecidit. non ab eo qḋ
accepit. ſed quod accepiſſet ſi deo ſubdi voluiſſet. ſ. vitā
eternā ꝛ ꝯſummationis gratiā. Et ſup hec verba Aug.
dicit mgr̄ li. ij. di. iij. c. vij. Hic ecce aperte declarat an-
gelos bonos eſſe creatos. et poſt creatōnē cecidiſſe. ꝛ fu
it ibi aliqua morula lꝫ breuiſſima. Scḋo ager in q̄ ſemi-
nauit deus pater bonum ſemen eſt ager paradiſi terre-
B ſtris. de quo dicit ſapiēs ꝓuerb. xxij. Conſiderauit agrū
ꝛ emit illū. vbi dicit glo. Ager iſte eſt iocunditas para-
diſi: quā Adā ꝑ pctm̄ amiſit. In hoc agro ſemīauit bo
num ſemen humane nature celeſtis agricola. qñ Adaꝫ
de limo terre plaſmauit ꝛ in paradiſum bonum ꝛ virtu
tib⁹ preditum collocauit Geñ. ij. Qꝫ aūt bon⁹ plaſma-
tus eſt adam ꝓbatur teſtimonijs doctoꝝ. dicit enī Au
guſti. in q̄dā omel'. Adā ꝑdita charitate malus fact⁹ eſt
q. d. qui prius fuit bon⁹. Et dicit btūs Ambro. ſup pſ.
iiij. Homo ante pctm̄ beatiſſimus. Glo. a priuatione
omnis mali aurā carpebat ethera. i. ſubtilem aerē para
diſi. Idem in li. epiſtolarū ſuarū ad Sobrinū ait. Quā-
do adam ſolus erat non eſt ꝑuaricatus. q꞉ ei⁹ mēs deo
adherebat. ita ſentiendū eſt de eua que de latere viri bo
na eſt formata ꝛ in ſociam Ade data. Sed lꝫ Adā cum
eua bonus creatus fuit et in agrū terreſtris paradiſi ſe-
minatus. negligens tn̄ fuit cū ea qḋ notat euangelium
Cū aūt dormirent hoīes. quid ꝑ dormitionē niſi negli-
gentia circa ſalutē ꝛ beatitudinē ipſoꝝ deſignat. Ideo
venit inimic⁹ ei⁹ dyabol⁹ ꝛ ſupſeminauit zizaniaꝫ pec-
cati. Sed in qua ſpē venit. r̄ndet glo. ſup Geñ. ij. ꝙ ve-
nit in ſpecie horribili in qua fallacia eius nō poſſet citi⁹
apprehendi. Quis dicunt aliq̄ ꝙ venit in ſpecie virgi
nea. ſed tamē de ſcriptura nō habent auctēm. veniens
igit̄ vt declarat latius mgr̄ li. ij. diſ. xxj. ſtetit corā mulie
re et non auſus fuit in verba ꝑſuaſionis exire metuens
deprehendi. ſed aſtuta ſub interrogatione eaꝫ aggredit̄
vt ex reſponſione colligeret qualiter ex malicia ꝓcedere
poſſet. Cur inq̄t p̄cepit vobis dn̄s vt nō de omī ligno
paradiſi comederetis. Cui reſpondit mulier. De omni
fructu lignoꝝ veſcimur. De fructu v̄o ligni qḋ eſt ī me
dio paradiſi precepit nobis dn̄s ne comederem⁹: ne for
te moriamur. Ecce quā̄ta negligēcia Ade ꝙ ꝑmiſit mu
lierē fabulari cū ſerpente. ꝛ etiā mulieris q̄ neglexit ſibi
dicere verbū dn̄i q̄ eis dixit Geñ. ij. In quacūꝗ̄ die co
mederitis morte moriemini. ſed ait dubitando: ne forte
moriamur. Ideo ſtatim ait dyabolus. Nequaꝗ̄ morie
mini. Scit enī deus ꝙ in quocūꝗ̄ die comederitis ex
eo aperient̄ oculi veſtri. ꝛ eritis ſicut dij ſcientes bonuꝫ et
malū. Ecce ꝓceſſuꝫ ꝛ ordineꝫ hūane ꝑditionis. Primo
deus dixit de ligno vetito. Quacūꝗ̄ die comederitis
ex eo morte moriemini. Deinde dixit mlier: ne forte mo
riamur. Nouiſſime ſerpens dixit: nequaꝗ̄ moriemini.
Deus affirmauit: mulier quaſi dubitando dixit. dyabo
lus v̄o in toto negauit. Ideo ſubdit textus Geñ. ij. Vi
dens mulier ꝙ bonū eſſet lignū ad veſcendū ꝛ pulcruꝫ
oculis aſpectuꝗ̄ delectabile. tulit de fructu eius ꝛ come
dit deditꝗ̄ viro ſuo q̄ comedit. ſicꝗ̄ ſemē bonū huma-
ne nature viciatū fuit: qñ dyabolus zizaniā elationis ꝛ
inobedientie infidelitatiſꝗ̄ ſupſeminauit. Quia dic̄ au
guſti. li. iiij. de ciui. dei. c. xvij. Magna infidelitas fuit.
C ꝙ verbis dyaboli plus credidit ꝗ̄ dei. Tercius ager eſt
ager huius mūdi. de quo intelligit̄ illud Prouer. xxiiij.
Per agrū hoīs pigri tranſiui. ꝛ ecce totū repleuerāt vr-
tice. et operuerūt ſupficiē eius ſpine. Quia in mūdo ſunt
aſperitates vicioꝝ. ꝛ affectiones praue quas ſignificāt
vrtice ꝛ ſpine auaricie. In iſto agro ſeminauit deus bo
nū ſemen hoīm bonoꝝ. q꞉ dicit btūs Aug. in r̄ſionib⁹
ꝯtra Julianū Hereticū. Quid eſt homo niſi bonū op⁹
dei et nobile ſemen. multotiens aūt fit malus ꝓpter ne-
gligentiā ſuipſius. qḋ oſtendit̄ ex hoc qḋ dicit dn̄s. cuꝫ
dormirent homines. ve. ini. ꝛc̄. Qḋ exponēs Nicol'. de
lyra in glo. mora. dicens. Hec dormitio ſupioꝝ negligē
tiam circa cuſtodiam gregis ſui. vel etiam negligentiaꝫ
cuiuſlibet circa cuſtodiaꝫ ꝓprie ſalutis ſignificat. Verā-
ꝗ̄. n. dyabolus negligentiam explorat. Et ſic ꝑ ſuggeſti
ones malas zizaniā in cordib⁹ hūanis ſupſeminat. Idē
ꝓbat Criſ. in omel'. xj. Patientia irrōnabilis vicia ſemi
nat. negligentiā nutrit: et nō ſolū malos: ſ; etiā bonos
inuitat ad malū. qḋ ꝓbat in exēplo Guilh'. in apiar. c.
xviij. In partib⁹ anglie in monaſterio nigri ordinis pu
er quidā nobilis a parentib⁹ traditus diſciplinis regu-
larib⁹ educandus. et q꞉ erat decorus forma nature do-
nis et ſup talem etatem moꝝ honorificentia gratioſus
Puero aūt vltra ꝗ̄ neceſſe erat habenas liberas relaxa
bant. ꝓpter qḋ puer ad vicia defluebat. q꞉ dr̄. xij. q. j. c.
Omnis inquit etas ab adoleſcētia prona eſt ad malum
et nihil incertius vita adoleſcētiū: qḋ conſiderans p̄or
qui ꝯuentum regebat ſub abbate. diſcretiori vtens re-
gimine aggreſſus eſt puerū: aliquādo verbis aliqñ ver
bere ab illicitis refrenabat. Quia dicit ph̄s. Pueri non
ſunt tm̄ monendi ſed etiā corrigendi. Moxꝗ̄ ad oēm
formationē boni quaſi mollis cera prioris correctioneꝫ
acceptauit: et in adoleſcentē ſanctū creuit. xx. anniſꝗ̄ fi
nitis mortuus priori apparuit dicens. Tue correctioni
grās ago p̄or q̄ mecū tua ꝓuidentia egiſti illud: ne in-
ſollertia puerili paulatim defluerem ꝛ tandē delaberer
in damnationē. hec vt dixit aīa tanto fulgore reſplēdu
it vt vix in celo eſſet angelus qui ab illo lumine expers
maneret. Ecce quem negligentia abbatis ad vicia in-
clinabat: prouida correctio prioris ꝓmouebat. Ideo p̄-
cipit̄ p̄latis ꝛ ſupiorib⁹ Prouerb. vij. Ne dederis ſom
nū oculis tuis neꝗ̄ dormitēt palpebre tue. quaſi dicēt.
Ne ſis circa tibi cōmiſſos negligens. Quia dicit Baſi
li⁹ in regula. Vere ſalutē et ipſe prelatus negligit ꝓpriā
qui ſalutē negligit alienā. et btūs apl's inſtruit Thimo
teum. ij. Thimot. iiij. Tu v̄o vigila. Glo. dicit. ſup gre
gis dn̄ici cuſtodia in omnib⁹ labora. i. operā da vt om-
bus modis inſtruant̄: de bonis. Simulit̄ btūs Joh. in
apocal'. iij. epo Sardo ſcribit. Eſto inquit vigilās. ꝯ.
tue gregi. ꝛ confirma cetera. i. ſubditos tibi verbo ꝛ exē
plo que moritura erant. Popul⁹. n. defacili vt dicit glo
ſa: de peccato labit̄ niſi exemplo et p̄lati verbo ſuſtente-
tur. Quod monſtrat̄ in his verbis euangelij. Cuꝫ dor-
mirent hoīes. i. cū prelati eſſent negligentes: ſuꝑuenit
inimicus eius. ſ. dyabolus: qui eſt inimicus generis hu- D
mani. ꝛ ſupſeminauit zizaniā. Pro quo nota ꝙ̄ zizaniaꝫ
intelligit malos. ꝓpter quatuor. Primo ꝓpter deceptiuū
aſpectū. quia zizania inter triticuꝫ naſcit̄: et ꝗ̄diu eſt in
herba ſilis eſt tritico ꝛ vix poterit diſcerni ab eo. Et iō
decipit aſpicientes vt putet̄ eſſe triticū cum ſit loliū. iō
aſſimilant̄ ei quo ad hoc mali hypocrite. qui int̄ bonos
conuerſant̄: bonitatis ſanctitatiſꝗ̄ ſpeciem oſtendunt.
ſicꝗ̄ credunt̄ eſſe boni cū ſint mali: et ꝗ̄diu ſic viuūt q̄-
ſi zizania in herba ſimiles tritico ſe oſtendunt. Ideo di
cit Grego. xviij. moral'. Studium hypocritarū eſſe ſo-
let vt qḋ ſint ſupprimant: et hoc quod nō ſint homib⁹
innoteſcant. quatenus menſuram per eſtimationē trā-
ſcant. et preire ſe ceteros actionis nomine oſtendūt. Se-
cundo ꝓpter conſortiuꝫ infectiuū. q꞉ ſicut zizania ſimul
tritico mixta aliquando ipſum ſuffocat et ledit. niſi ab
eo cautius ſepet̄ vt dicit auctor libro ꝓprietatum. xviij.
Sic etiam mali in collegio bonoꝝ morantes inficiunt
eos ſi ſaltem eis conſentiunt. Si autem non poſſunt.

ſicut teſtat̄ beatus Auguſtinus de verbis euāgelij. ⁊ ponit̄ ꝑ Greg. xxiij. q. iiij. c. a malis. Duobꝫ inquit modis non te maculat malus: ſi non ꝯſentias: et ſi redarguas. hoc eſt nō conſentire: nō cōmunicare. Cōmunicat̄ q̄ppe quando facto eius ꝯſortium voluntatis vel approbationis adiungit. Nec̄ꝫ enim ꝯſentientes ſitis malis vt approbetis. nec̄ꝫ negligentes vt non arguatis. Tercio ꝓpter iudicium dilatiuū. quia ꝓpter ſimilitudinem quā habet zizania cum tritico videt̄ ſepe dum zizania euelli credit̄ triticum ꝓ ea euellit̄. Cautius ergo ē vt q̄ñ triticū a zizania nō diſcernit̄ vſq̄ꝫ ad meſſem vtrūq̄ꝫ creſcere ꝑmittat̄. Et tunc zizanijs ꝑ ſemen cognitis in vaſciculis colligant̄ ⁊ tritico in horreis collecto. Zizanie ꝑ faſciculos cōburant̄: vt dicit magiſter li. vbi ſupra. Jta etiā mali qui habent exteriorem ſimilitudinē cū bonis. et ab eis de facili diſcerni nō poſſunt: debent cū eis tolerari ⁊ hoc intellige q̄ diu ſunt occulti vel q̄ diu ſine periculo ⁊ ſcandalo bonoꝝ nō poſſunt extirpari. Sed veniente meſſe diuini iudicij tunc fiet vtilis ſeparatio maloꝝ a bonis. ⁊ ad modum zizanioꝝ mali alligabunt̄ faſciculis ad comburendū igne. quia in igne gehenne ſimiles aſſociabunt̄ ſimilibꝫ. vt eadem eos teneat pena quos ſimilis tenuit culpa ſm̄ Grego. Sed tritici bonoꝝ collegium in horreo celi recondent̄. et hoc vult dñs in parabola preſenti cum ſerui dixerunt. Vis imus ⁊ colligemus ea. Ait illis nō. ne forte colligentes zizania eradicetis ſimul cū eis triticū: ſinite vtrac̄ꝫ creſcere vſq̄ꝫ ad meſſem ſcꝫ q̄ñ dicet̄ bonis. Venite benedicti patris mei. et malis. Jte maledicti in ignē eternū Math. xxv. Et tūc dicet meſſoribꝫ. ꝑ quos intellige angelos. Colligite ꝑmūz zizania: et alligate ea in faſciculos ad comburendū. triticum aūt congregate in horreū meū. Quia ꝑmū mali in infernū detrudent̄. ⁊ deinde boni cum chriſto ī celum ꝯgregabunt̄. Quarto mali ſimulant̄ zizanijs ꝓpter effectū nociuū: nam zizania habet vim acutam quodāmodo venenoſam ⁊ inflatiuā. vnde ebrietatē inducit. mentē ꝑcutit ⁊ caput ledit. ⁊ panē cui admiſcet̄ inficit quem ſi quis comederit in magna quantitate nō ſolū eum ledit ſed etiā occidit. Moraliter exponendo dic ꝙ zizania inq̄tum habet vim acutam ſignificat auariciā q̄ꝛ auari ſunt acuti valde ad decipiendū. q̄ꝛ cuilibꝫ auaro dicit̄ illud pš. lj. Sicut nouacula acuta feciſti dolum Jnq̄tum habet vim venenoſam ſignificat luxuriā: q̄ eſt venenū aſpidum inſanabile. vt deutro. xxxij. Quia ſicut venenū ꝑmū dulceſcit poſtea v̄o amareſcit: ſic luxuria licꝫ primo eſt dulcis poſtea tñ̄ amara fit. quia ſm̄ Grego. Momentaneū q̄d delectat eternū v̄o q̄d cruciat. Jnq̄tum v̄o habet vim inflatiuā ſignificat ſupbiā. iuxta illud ꝓuerb. x. Qui nutrit̄ mendacijs paſcit ventos. Jnq̄tū v̄o ebrietatē inducit. ſignificat viciū gule. Contra q̄d dicit dñs Luc. xxj. Attendite aūt vobis ne forte grauentur corpa veſtra ⁊ corda in crapula ⁊ ebrietate. Et apl'us ad Ephes. v. Nolite inebriari vino in q̄ eſt luxuria. Sed inq̄tum mentem ledit et caput ꝑcutit ſignificat iram que caput rationis ꝑturbat et claritatē mentis obfuſcat. iuxta illud Cipriani martyris in li. de monaſtica vita. Jra qua quis eſtuat corrumpit ſanguinem totū. difformē reddit virtutē. debilitat carnem totam. moleſtat hominem. obnubilat rōnē. ꝑpetuūq̄ꝫ inferens ſuppliciū ⁊ dolorē. hec ille. Jnq̄tum aūt zizania panem inficit ſignificat accidiam que guſtu aīe ledit. et panē ſpūalē verbi dei inſipidū reddit. iuxta illud Bern. in quadam epl'a. Nihil adeo dulce delectabileq̄ꝫ poteris reperire quod nō ſpeciē ꝓfert amaritudinis in ore accidioſi hominis ⁊ torpentis. ſed inq̄tū zizania grauit̄ ledit ⁊ occidit ſignificat inuidiam que corporaliter conſumit et ſpiritualiter occidit. Juxta illud Job. v. Paruulum occidit inuidia.

¶ Dñica in ſeptuageſima. Sermo.

Neſcitis ꝙ hi qui ī ſtadio currunt omnes quidē currūt ſꝫ vnus accipit brauiū: ſic currite vt cōprehendatis. j. ad Corinth. ix. Conſuetudo eſt in aliquibꝫ ciuitatibꝫ aut villis vt iuuenes ꝓ exercitio ſui curſus currant aliquā metam ſiue etiā equitant ⁊ qui prior ad metā ꝑuenit p̄miū eis ꝯſtitutū ꝓinde habebit. hec ꝯſuetudo ortū habuit a paganis. q̄ꝛ dicit̄ ꝙ quidā fuit gigas noīe Hercules fortiſſimus apud grecos. et velociſſimus adeo ꝙ vno ānhelitu cucurrit. cxxv. paſſꝰ. q̄d ſtadiū appellabat a ſtando ⁊ eſt octaua pars miliaris. Exinde cōſuetudo inoleuit apud grecos. vt ex ſingulis vrbibꝫ. caſtellis et oppidis necnon villis iuuenes ſe p̄pararent vt veniente feſtiuitate deoꝝ poſſent currere ad illud ſtadiū q̄d menſurabat̄. cxxv. paſſibꝫ. in cuius fine ponebat̄ aurū ⁊ argētū. equꝰ vel palliū. q̄d greco vocabulo brauiū latine v̄o palma victorie vel corona pōt appellari. Cūctiſq̄ꝫ aſtantibꝫ viris ⁊ mulieribꝫ ad ſpectaculū illud currebant. ſed vnus q̄ prior currebat brauiū accipiebat. Spūaliter ꝑ metam aut brauiū ſiue ſtadiū q̄d eſt finis ipſius curſus intelligit̄ beatitudo eterna que eſt xp̄s. ad quē oēs currunt. iuxta illud Boe. iij. de ꝯſo. ꝓſa. ij. Omnis inquit mortaliū cura q̄ multipliciū labor exercet diuerſo q̄dē calle ꝓcedit. ſed ad vnū beatitudinis finem nitit̄ ꝑuenire. Et lꝫ ad hanc metā oēs nitant̄. tñ̄ non omnes illic veniunt: ſicut pꝫ de Balaā ꝓpha malo qui ait Nume. xxiij. Moriat̄ aūt aīa mea morte iuſtoꝝ. Ecce ꝙ voluit ad hanc metā beatitudinis currere ſꝫ nō ꝑuenit: q̄ꝛ in malo ꝑdurauit. ⁊ hoꝝ q̄ ſic currūt ⁊ metam beatitudinis et nō veniunt ſunt heu multi. quia ſtultoꝝ infinitꝰ eſt numerus Eccl. j. Glo. valde excedens numeꝝ eoꝝ q̄ ſaluant̄. de illis dicit hic apl's. Neſcitis. q. d. ſcire debetis ꝙ hi q̄ in ſtadio currunt oēs q̄dē currūt ſꝫ vnꝰ accipit brauiū. et iſte vnus eſt fidelis ppl's xp̄ianus: cuiꝰ meta eſt xp̄s ⁊ finis: ſicut teſtat̄ btūs Aug. ij. li. ſniaruꝫ ꝓſperi dicens. Finis fideliū xp̄s eſt: ad quē cū ꝑuenerint currētis intentio nō habet quo poſſit amplius inuenire. q. d. Quia ibi inuenit aurū ſue diuinitatis. ⁊ argētū puriſſime humanitatis. Sed hꝫ id in q̄ dꝫ ꝑmanere. et illis fidelibꝫ xp̄ianis dicit apl's. Sic currite vt cōprehendatis. ſ. metā et finē oīm xp̄m dñm. Jn his verbis duo tangit apl's. ſ. currentiū multiplicitatē. ibi. oēs. accipiētiū paucitatē. ibi. ſꝫ vnus. Circa quod notandū Pli. in S. ſpe. na. dicit ꝙ inter oīa aīalia tigris eſt velociſſimi curſus. ⁊ ꝯtingit interdū ꝙ venator rapit catulos ſuos dū ipa eſt in paſcuis: et in equo velociſſimo deducit. At reuerſa catulis ſpoliatis vacuū cubile repit. fert̄ preceps odore ferētis catulos inueſtigās veſtigia. Venator v̄o audiēs fremitū inſequentis abijcit vnū catulū quē illa diligit ⁊ colligit ⁊ ad ſuū latibulū ducit. Quo requiſito cōcito iterū redit. interim raptor cū reſiduis nauē ſcandit ⁊ euadit. Sed Jſid. hyſtoriarū naturaliū vult ꝙ venatores tigridi ignē vel aquā aut ſpecula in via ꝓijciūt in quibꝫ dū ſe ſup ꝯtemplat̄ venator euadit. Dicit enī ſic ꝙ tigris eſt aīal velociſſimū. circa ignē aut circa aquā ſpeculumq̄ꝫ ita tardū efficit̄ ꝙ etiā ꝯcremet̄ ⁊ a venatoribꝫ capiat̄. Moralit̄ ꝑ hoc aīal q̄d eſt adeo velox intellige aliquos hoīes q̄ ī ꝑmis adeo ſunt veloces ad dei ſeruitiū ⁊ multos catulos pariunt bonoꝝ opeꝝ. ita vt de ipſis exponi poterit illud Job. xv. Jn bona expoſitiōe cucurrit aduerſus deū erecto collo. i. erecta mēte aut recta intentione. Q̄d videns venator infernalis dyabolꝰ q̄ ſm̄ pš. inſidiat̄ in abſcondito quaſi leo in ſpelūca. rapit catulos bonoꝝ opeꝝ de cubili cordis ipſoꝝ. vt verificet̄ de ip̄o illud Ezech. xix. Factus eſt leo ⁊ didicit facere predā ⁊ deuorare hoīes. vbi ꝑ p̄dā intelligit predā bonoꝝ operū ⁊ v̄tutū. q̄ dyabolꝰ dep̄dat̄ ab his bonis eos ſpūaliter deuorādo. q̄ꝛ ſp querit quē deuoret. j. Pe. v. Videntes aūt tales hoīes ſe ſpoliatos bonis opibꝫ ⁊